



עזון תורני שכוחי

בעזה"י

אזלתה ששל תנודתה

גליון 693

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו



חודש אדר הוא החודש האחרון של השנה, ומזלו דגים, שפרים ורבים ומכוסים מהעין, ואין הקללה שורה בהם, ואפילו ממי המבול ניצלו, כיוון שלא השחיתו דרכם. ואף ישראל נמשלו לדגים במים שחיהם בתורה שנמשלה למים, וכשם שהדגים רבים ומתרבים בחודש זה, כך תורתם עלתה בחודש זה שקיבלה מרצון בימי מרדכי ואסתר. ובחודש זה נולד ונפטר משה – שהתורה נקראת על שמו. **מזל אדר דגים** – ולא דג, מדוע לא מזל אדר – דג, בלשון יחיד, כמו שאר החודשים שמזלם ביחיד, למה דגים בלשון רבים, אלא מובא בזוהר שהתורה היא בסוד תאומים – תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ולכן חודש סיון שבו קיבלנו את התורה מזלו תאומים, ומאחר שחודש אדר הוא גם חודש שקיבלו בו את התורה, קבלוה באהבה, אם כן בחודש זה נשלמו ב' התורות. לכן מזל חודש אדר הוא דגים, הרומז לתלמידי חכמים, כמובא בזוהר "ורדו בדגת היס", אלו תלמידי חכמים המתרבים בימא דאורייתא. בגמרא גיטין דף ל"ו. מסופר שרב היה חותם שמו בצורת דג (כוורא) מבלי חתימת שמו. והנה הדג הוא הבעל חי היחיד שאינו מדבר, ובחר לעצמו את השתיקה. ורב שהיה ידוע ששנה לתלמידיו בדרך קצרה ככל האפשר, יתכן שמזה הטעם מיעט בדיבורו, וחס על זמנו, לחתום בפרוטרוט את שמו ושם אביו, והעדיף לצייר תמונת הדג שהיא הבריה היחידה ששותקת ולא מוציאה כל הגה מפיה, ולרמוז מנהגו שלא מצא לעצמו טוב יותר מן השתיקה וכטבע הדג.

הדג נקשר גם כאחד מסימני הגאולה: "אין בן דוד בא עד שיתבקש דג לחולה ולא ימצא"

פנתח האה



בשבת זו נתכנס כולנו לשמוע את פרשת "זכור את אשר עשה לך עמלק". הבעל שם טוב היה אומר שעמלק הוא היחיד שבא להילחם בעם ישראל מיד אחרי שיצאו ממצרים. כל הניסים שהתרחשו איתם במצרים ובקריעת ים סוף התפרסמו בכל העולם, אף אחד לא העז להילחם אחרי שראו את הגילויים הגדולים מהקב"ה. עמלק היה הראשון שהעז. איך הוא לא פחד? עמלק ניסה בכל כוחו להסביר כל דבר בדרך הטבע: המים שהפכו לדם, הצפרדעים, הכנים. לכל מקרה ידע לתת הסבר מדעי איך בדיוק זה קרה. הוא התעלם מהגילויים הברורים, והכניס את הנסים בדרכים טבעיות. מכיוון שכך, לא ראה שום בעיה להילחם בעם ישראל. "עמלק" בגימטרייה 240, וזו גם הגימטרייה של המילה "ספק". זו היתה כל מהותו של עמלק, להכניס ספקות ושאלות באמונה המוחשית שכל העולם ראה עין בעין. "אשר קוד בדרך", מלשון "מקרה" ומלשון "קירור". הוא קירר את האמונה הלוהטת והסביר שהכל קרה במקרה. ואכן, עמלק הצליח להילחם בעם ישראל רק אחרי שגם הם התקררו באמונה. כפי שכתוב לפני פרשת עמלק, שעם ישראל שאלו "היש ה' בקרבנו אם אין". סיפור המגילה היה בתקופה שאחרי בית ראשון, כאשר כבר התמעטה הנבואה וסוף תקופת הנסים הגלויים. כאשר נכדו של עמלק, המן הרשע, ביקש להשמיד, להרוג ולאבד את כל היהודים, הראו לעם ישראל משמים שמעכשיו והלאה אמנם כבר לא יזכו לנסים גלויים, אך חסדי ה' לא תמו, הם ימשיכו לזכות לניסים, אך אלו יהיו מוסתרים בדרך הטבע. וכך דווקא נכדו של עמלק, שקירר את עם ישראל באמונה, וטען שהניסים הגלויים הינם מקרה ודברים טבעיים, דווקא על ידו התרחשו נסים נפלאים כאלו, שאכן היו בדרך הטבע, אך לא היה לאף אחד ספק שיש כאן יד מכוונת שמנווטת את כל ההתרחשויות לכיוון הרצוי. דווקא כאן התגלה שגם הטבע הינו צירוף של נסים נסתרים.

שבת שלום שמשון אליעזר פוקס

זמני השבת

הדלקת נרות מוצאי שבת

5:17 6:17

נא לשמור על קדושת הגליון אין לקרוא בשעת התפילה

ל"ת: 6:53

אָהַל הַחֵידוּשׁ

נצטוינו בתורה (דברים כ"ה י"ז): "זכור את אשר עשה לך עמלק".

ובמצווה יש 3 חלקים: א. "זכור את אשר לך עמלק". ב. "תמחה את זכר עמלק". ג. איסור נוסף שלא לשכוח. כמו שאמרו חכמינו בגמ' מגילה דף י"ח: "זכור", יכול בלב, כשהוא אומר "לא תשכח". הרי שכחת הלב אמור. הא מה אני מקיים "זכור"? בפה. וה"חינוך" (מצוות תר"ה) מונה את מצוות "לא תשכח" למצווה מיוחדת. "לא תשליך שנאתו ולא תסירה מנפשך בעניין שתשכח אותה". אמנם מצוות "זכור" מתקיימת ע"י קריאת פרשת זכור בשבת שלפני פורים. ומצוות "תמחה את זכר עמלק" קיומה בפועל תהיה לעתיד לבוא אחרי שיבוא משיח צדקנו. אבל המצווה שלא לשכוח הרי שנוהגת כל השנה.

האם מקיימים מצוות משלוח מנות במאכלים שלא נתנו לאכול באותו רגע בלי הכנה מיוחדת, כגון בשר נא או קמח?. לגבי מאכל שלא התבשל. יש אומרים שלא יוצאים בו ידי חובה. ומרן זצ"ל בחזון עובדיה פורים הוכיח שיוצאים ידי חובה גם בבשר חי חוץ מעוף חי לגמרי, שעדיין לא נשחט.

מה הדין בשולח מאכל כדין אבל אין המקבל יכול לאוכלו מפני איזה חולי שיש לו כמו סוכרת? אם המקבל אינו יכול לאוכלו מצד שיש בזה סוכר וכדומה, לכתחילה נכון להימנע מלשלוח לו מנות כאלה כדי שלא לצער. אבל מצד מצוות משלוח מנות יוצא ידי חובה.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8566615
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל לחידוש חידושים ופנינים לשולחן השבת

"פעמון זהב ורמון פעמון זהב ורמון על שולי המעיל סיבב והיה על אהרן לשרת"

"מעיל מכפר על לשון הרע, אמר הקב"ה יבוא דבר שבקול ויכפר על מעשה הקול" (ערכין טז). היה החפץ חיים זצ"ל אומר: את הקול שבמעיל השמיעו הפעמונים, אם כן לשם מה היו גם רימונים שאינם משמיעים כל קול ולא התבאר מה עניינם? אלא, בגמ' נאמר (חולין פט.) "מה אומנותו של אדם בעולם הזה ישים עצמו כאלם, יכול אף בדברי תורה כן, תלמוד לומר "צדק תדברון" הרי שתפקיד הדיבור הוא לתלמוד תורה וכאשר אינו יכול לדבר, עליו לשים עצמו כאלם. זה מה שנרמז ברימונים שליד הפעמונים לסירוגין, שעל האדם שאינו לומד תורה מאיזו סיבה שהיא לשתוק, ואז, כאשר הוא מתנהג באופן זה, אז יונשמע קולו בבואו על הקודש" שיתקבלו מעשיו הטובים תורתו ותפילותיו לרצון. זו גם הסיבה, כותב הגה"צ רבי דב יפה משגיח ישיבת כפר חסידים וקול יעקב שנעשה הפעמון מזהב לרמז שנוציא מפניו רק דיבורים שהתורה הורתה לדבר, ואלו הם נחמדים מזהב ומפז, דברי תורה. וגם היות שנשמתו הטהורה של האדם היא כזהב ולכן עליו לדבר דברים המתאימים לזהב והם דברי תורה ותפילה ומעשים טובים.

(חפץ חיים על התורה – להבין ולהשכיל)

"ושחטת את הפר לפני ה' פתח אהל מועד"

סיפר רבי יצחק איזיק מקומרנא בשם חותנו רבי אברהם מרדכי מפנינטשוב, כי פעם אחת בא איש אחד אל הבעל שם טוב כדי לשאול בעצתו אם כדאי לו ללמוד הלכות שחיטה ולשמש כשוחט ובודק. ביקשו הבעל שם טוב לצאת עמו החוצה ואמר לו: "הבט נא על הגג שלי". הרים האיש את עיניו ונבהל לראות שם אדם עומד ליד ארובת העשן, כשסכיניו בידו והוא עומד ומשחזי אותו שוב ושוב. נבהל האיש מאד, והבעל שם טוב הסביר לו: "איש זה היה שוחט ובודק לפני כמה מאות שנים, והיה שוחט בסכין פגום בלי להבחין בפגימה, ועדין לא באה נשמתו לתיקונה, עד שגזרו עליו לבוא אלי ולהראות לי סכין מלוטש כהלכתו. וזה כבר שלש שנים שהוא עומד על גג ביתי, ועדין לא עלתה בידו ללטש סכין כראוי, ואתה רוצה להיות שוחט?" נבהל האיש לשמע הדברים והתחרט על בקשתו להיות שוחט.

"ואתה תדבר אל כל חכמי לב... ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי" שני טעמים מוזכרים כאן בפסוקים במצוות עשיית בגדי כהונה גדולה: האחד "לכבוד ולתפארת" – כדי שיראה בהם אהרן מכובד ומפואר, והשני, "לקדשו לכהנו לי" – כדי שיהיה מלובש בגדים מקודשים לצורך עבודתו הקדושה במשכן. ויש להסביר שהטעם הראשון נתן להמון העם, אלו האנשים המכבדים ומוקירים רק אדם שהוא הדור בלבדו, למען אנשים אלו, הוצרך אהרן לבגדים שהם "לכבוד ולתפארת". לעומת זאת, "חכמי לב" שהם המבינים בפנימיותם של דברים, להם נאמר הטעם השני, שבגדי אהרן נעשים לא רק לכבוד ותפארת, אלא בעיקר מהטעם הפנימי – כדי "לקדשו לכהנו לי". (רבי שמעון סופר)

אהל המעשה

"והאבנים תהיין על שמות בני ישראל שנים עשרה"

בפרשתנו מנויות אבני החושן אותן נשא הכהן הגדול על לבו. ורבנו בחיי זצ"ל מאריך ומפרט את סגולותיהן המופלאות של האבנים, הכוחות הפלאיים שהבורא יתברך נטע בהן. בהקשר זה פעם בא אדם נרעש לפני הגאון הקדוש משינאווא, בעל "דברי יחזקאל" זצ"ל. ילדו חלה במחלה מסתורית והרופאים נלאו מלמצוא לה תרופה. אמר לו הרבי: "שמעני ואספר לך ספור". תמה האב בנו מתייסר במכאובו, הולך ודועך, מה לו ולספור, אבל הרבי פתח וספר: פעם בקש הברון רוטשילד גדול העשירים בתקופתו, להזין בעיניו באוצרות, ירד לחדר הכספות והוציא את תיבות אבני החן ומשכיות החמדה. עודו משתעשע בהן ודלת הפלדה נסגרה בנקישה, הוא מצא עצמו לכוד בחדר בלא מוצא. בחרדה נקש, דפק, צעק, ואיש לא שמע. עבה היתה הדלת ובמעמקי המרתף, בני הבית חשבו שיצא לעסקיו משלא חזר בערב, סברו שנסע לגיחת עסקים, כעבור כמה ימים, החלו לחשוש לגורלו, החפושים אחריו העלו חרס. באין ברירה הוכרז כנעדר, ובניו ירדו לחדר הכספות לאמוד את העזבון שהותיר אחריו, שם מצאו את אביהם בלא רוח חיים ובדם שהקזו מאצבעו כתב: "אני גדול עשירי העולם, מתי מרעב". ככלות ימי האבל חלקו את הרכוש, בכל הגיעו לעמק השוה, עד שהגיעו לאבן היקרה, גדולה כביצה וזוהרת בשלל גווניו, שטובו המומחים לא יוכלו לאמוד את שוויה. אמרו השולטן התורכי הוא בעל אוסף אבני החן המושלם בעולם, ומומחה מאין כמותו. רק הוא יוכל לקבוע שוויה, ואולי אף יקנה את האבן ויצרפה לאספו. קמו האחים ונסעו לתורכיה, לשאול לדעת השולטן, הגיעו לאיסטנבול בירת הממלכה, והשיגו ראיון עם השולטן, הראוהו את האבן, ועיניו נצחו בברק חמדה, אבן כה מושלמת הבוהקת בגווניו כה זוהרים, תהיה גולת הכותרת באוצרו. "מוכן אני לתת תמורתה חצי מיליון פרחים", זו המטבע העותומנית של אותם ימים, אבל הם, כסוחרים ממולחים אמרו: "מיליון ובישליק לא פחות". קדרו פני השולטן אילו היו נתיניו, היה עורף את ראשיהם, עם השולטן אין מתמקחים. אמר: "הצעתי לכם מחיר ברוחב יד, טוב ממנו לא תשיגו, ועתה לכו". והם כסוחרים ממולחים, יצאו מן הארמון, ידעו שאם אספן נלהב מפריט החסר לו ישלם כל מחיר עבירו, עלו למרכבה וצוו על הרכב לשוב על עקבותיו, בטוחים היו שהשולטן ישלח אחריהם את אנשיו. אבל השולטן איש של כבוד היה, ולא החזירם מדרכם. כשעברו את הגבול, פנו לאכסניה וישבו לחשב את דרכם. בכיו של תינוק הפריע לשיחתם, עוללו של האכסנאי חולה היה וקדח מחוס, אי אפשר היה להרגיעו, נתנו לו את האבן היקרה והנוצצת שישחק בה, השתעשע בה הילד, נרגע ונרדם, והאחים יכולים היו לשוחח בשלוה. הגיעו למסקנה שתכסיסם נכשל, והשולטן צדק מחיר גבוה יותר לא ישיגו. וכסוחרים ממולחים הסיקו את המסקנה, נגשו אל הילד הישן ונטלו את האבן מבין אצבעותיו, עלו למרכבה והורו לרכב לחזור לאיסטנבול, באו לפני השולטן, והודיעו על הסכמתם. "פעלתם בחכמה" הפטיר השולטן, "הראוני את האבן", הורה. נטלה, התבונן בה, ושאל בחומרה: "האומנם מבקשים אתם להונות את השולטן, הראוני את האבן המקורית". החליפו מבטים תמהים, וקראו "זו האבן ואין בלתה". קצף השולטן: "לא תוליכוני שולל זו אבן פשוטה" אך נכרים היו דברי אמת, והוא החל לחקרו, האם החליפה האבן

ידים, האם הראו למישהו שעלול היה להמירה באבן מזויפת, "לא ולא" ענו, "רק אצל התינוק היתה היא, לבטח לא החליפה". שמע על התינוק החולה וקרא: "אכן נודע הדבר" והסביר: "אבן זו סגולתה לרפא מחלה פלונית, הנחשבת כחשוכת מרפא, וכשהגעתם ומסרתם לידי העולל את האבן, שאב ממנה כל כוחה והתרפא, ועתה אבדה כל ערכה אינה שווה אפילו פרח אחד". "והוברר" סיים הרבי את סיפורו "שהבורא יתברך מסובב כל הסבות, הסדיר כל זאת כדי שאותה אבן מופלאה תגיע לאותה אכסניה נדחת ותרפא שם תינוק חולה הזקוק לה אנושות... ועתה שוב לביתך ותיחל לישועתו יתברך". זיק תקוה התעורר בלב האב, ופנה לשוב לביתו, בדרך נודע לו באקראי שרופא המלך עובר דרך עירו, בא לפניו ובקשו שיבקר אצל בנו, הגיע הרופא, אבחן את המחלה והוציא את התרופה מצקלוננו. (מעין השבוע)

מה יותר גרוע?"

שאל קשיש יושב קרנות את חברו
בשיחה על מחלות זקנה,

"אלצהיימר או פרקינסון?"

"אני מעדיף פרקינסון", השיב השני. "עדיף
שיישפך לי טיפה וויסקי מאשר שאשכח איפה
שמתי אותו..."



מה הבעיה? שכחת את התובנות? "ניגש יהודי עם לב רחב
למתפלל ששכח את שיניו בבית, "בבקשה", הוא מגיש לו קופסה
ובה שיניים תותבות, "תתכבד." זוג השיניים שבקופסה לא
התאים. היהודי רחב הלב לא התייאש. הוא הוציא עוד זוג.
ואחריו עוד אחד, ואחריו עוד אחד.

אחרי חמישה זוגות שיניים שואל חסר השיניים בפליאה:
"מה זה, אתה טכנאי שיניים?"

לא, אני עובד בחברה קדישא..."

קצת מאתל

"ולקחת את דמו וזרקת על המזבח סביב"

בכל הקורבנות נותנים את הדם ואת החלב על גבי המזבח. טעם נפלא לכך אמר רבי יוסף חיים, בעל ה"בן איש חי" על פי משל: סוחר אחד הלך מביתו אל בית המדרש ולמד שם בהתמדה. באותה עת הגיע אל ביתו קונה ובקש לקנות סחורה בממון רב ובשל כך חיפש את בעל הבית. בעלת הבית סיפרה לקונה כי בעלה לומד כעת וכי ישוב אל ביתו רק בעוד כמה שעות. הקונה לא חפץ להמתין ופנה אל סוחר מתחרה ושם קנה את כל מבוקשו. כאשר שב האיש אל ביתו ושמע את אשר קרה הצטער צער רב והורה לאשתו כי אם ישוב הדבר ויישנה, תשלח מיד לקרוא לו מבית המדרש כדי שימהר לשוב אל ביתו, שהרי כרוך בכך הפסד רב. כעבור זמן הגיע אדם אחד אל בית הסוחר כדי לגבות ממנו חוב גדול שהסוחר חייב לו. זכרה האישה את אשר ציווה עליה בעלה לכן שלחה מיד שליח שיקרא לבעלה לשוב מבית המדרש. הסוחר כחץ מקשת ועד מהרה הגיע שהוא נושם ומתנשף ממאמץ. מה רבה היתה אכזבתו כאשר גילה במה המדובר... אוי לי ואבוי לי נאנח הסוחר מרה, אשתי החליפה ובלבלה את היוצרות! כאשר מאן דהוא ביקש לקנות סחורה לא קראה לי והפסדתי את הכל, ואילו כאשר הנושה בא לגבות את חובו מיהרה והזעיקה אותי לרוץ אל הבית... כן הוא גם הנמשל אמר ה"בן איש חי" ישנם שני סוגי מצוות: עשה ולא תעשה. לשם קיום מצוות אלה על אדם להשתמש בשני כוחות שיש בו: כדי לקיים מצוות עשה יש להשתמש במידת הזריזות ולמהר לעשותה, ואילו למצוות לא תעשה יש להשתמש דווקא במידת העצלות... והנה, האדם החוטא מחליף את הדברים ומבלבל את היוצרות, כאשר מדובר במצוות עשה הוא מתעצל מלקיים ומתנהל בעצלתיים... ואילו לעבירה, רחמנא ליצלן, הוא זריז מאין כמוהו. הקרבן - סיים ה"בן איש חי" בא לכפר על עוונות אלה, משום כך ציווה הקדוש ברוך הוא לתת על המזבח את הדם שהוא כח החיים והוא המעורר את מידת הזריזות ולעומתו גם את החלב המסמל את העצלות והקרירות. בסיבתם של שני כוחות אלה נגרם החטא, משום כך המבקש להתכפר נותן את שני הסימנים הללו על גבי המזבח.

קריאת פרשת "זכור" אַנְשֵׁי חַיִּים ר' אֵלֶּה סַאֲפֵי יֵחִי

בבית הכנסת "היכל יצחק דוד" בשעה 12:30

כאן כף האצון יין בקריאת המצילה בכורים יפנה לביכנ"ס הנ"ל

לבריאות ברכה והצלחה
אלונה בת שמחה
ואורן יעקב הי"ו
וכל הילדים א.מ.ן

סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

חדש!! שיעור תורה לנשים
בנושא: "הבית היהודי"
מהרבנות דניס שרבי תחי'
מידי יום א' בשעה 20:30
בביכנ"ס "חסדי שמחה"
רח' הרב עובדיה יוסף 2 אור יהודה
לפרטים: 050-4153329

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל
שחרית - 7:30
מנחה ערבית - 17:15
שיעורי תורה מידי יום
לאחר ערבית

יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדי שליט"א
יום ג'
הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ד'
הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' -
הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה 19:00
"יש קונה עולמו בשעה
אחת"

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית 6:30
מנחה וערבית (סמוכות) 17:10
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הרב הגאון אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב שלום אטלן שליט"א
יום ד' - הרב בן יאבו שליט"א
יום ה' - הרב דניאל קמחי שליט"א

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאול סאלם בן גיט ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00

שימו לב <<<<